

Информация относно рециклирани отпадъци от опаковки в България

Изискванията на управлението на отпадъците от опаковки в Европейския съюз се определят с Директива 94/62/ЕС за опаковките и отпадъците от опаковки [1]. Тя поставя и цели за тяхното рециклиране и оползотворяване. Директивата е транспонирана в българското законодателство, чрез Закона за управление на отпадъците и Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки. Националният план за управление на отпадъците за периода 2014-2020 г. определя следните цели за отпадъците от опаковки:

- не по-малко от 60% от теглото на отпадъците от опаковки трябва да бъдат оползотворени или изгорени в инсталации за изгаряне на отпадъци с оползотворяване на енергията;
- не по-малко от 55% и не повече от 80% от теглото на отпадъците от опаковки трябва да бъдат рециклирани, като се рециклира не по-малко от:
  - 60% от теглото на отпадъците от опаковки от **стъкло**;
  - 60% от теглото на отпадъците от опаковки от **хартия и картон**;
  - 50% от теглото на отпадъците от опаковки от **метали**;
  - 22,5% от теглото на отпадъците от опаковки от **пластмаси**, при чието рециклиране се получава единствено пластмаса;
  - 15% от теглото на **дървесните** отпадъци от опаковки.

Изпълнението на тези цели може да бъде подпомогнато, чрез внедряването на депозитни системи. Те намират приложение както за продукти за многократна, така и за такива за еднократна употреба.

По данни на Националния статистически институт в България се приема, че количеството на произведените опаковки е мерило за количеството на генерираните отпадъци [2]. Оценката за опаковките трябва да отговаря на изискване, формулирано, чрез следното равенство:

Опаковки на пазара* = произведени опаковки + внесени опаковки - изнесени опаковки.

(* включват се и опаковани стоки)

В таблица 1 са посочени **тоновете** рециклирани отпадъци от опаковки в България, разпределени по години [3].

Таблица 1 Рециклирани отпадъци от опаковки

Материал	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Пластмаси	33553	37198	39166	39900	65408	60537
Хартия/картон (вкл композит.)	113543	108211	115225	119273	90800	106786
Метал	8052	9381	11024	11092	10738	17413
Дърво	10074	8904	10676	14474	18421	14923
Стъкло	32735	41245	42670	45330	49434	51606
Други	-	-	-	0	100	459
Общо	197958	204938	218761	230069	234901	251723

Както е видно от таблица 1 тенденцията за рециклиране на материали от пластмаси, метал и дърво нараства през годините. За изделия от хартия/картон тя се запазва.

Около 10 милиона тона отпадъци попадат в световните морета и океани всяка година. Пластмасите и по-специално найлоновите опаковки, бутилки и пликосе за еднократна употреба, са най-разпространеният вид замърсители, срещани в морската околна среда [4]. Със законодателството са въведени изисквания към продуктите (опаковките), след чиято употреба се образуват масово разпространени отпадъци, редът и начините за тяхното разделно събиране, многократна употреба, рециклиране,

оползотворяване и/или обезвреждане, включително целите за рециклирането или оползотворяването им.

Рециклирането, със съответните си етапи: *събиране, предварително третиране и преработване*, предоставя значителни ползи за околната среда, в сравнение с производството, използващо първичните суровини на опаковките. Това се отнася предимно за металите, стъклото и хартията, които са най-разпространени в нашето ежедневие. С него се спестява енергия и отделянето на вредни емисии при производство на опаковки.

Проблемите свързани с замърсяването на околната среда от употребявани опаковки, могат да се подобрят, чрез произвеждане на биоразградими опаковки; събиране на отпадъци в моретата, океаните, реките .

Източници:

1. Депозитни системи за отпадъци от опаковки, Екология & инфраструктура, брой 2/2016 (http://ecology-and-infrastructure.bg/img/ecology/290316025901Ei_2016_02_RGB.pdf)
2. Производство на опаковани стоки и опаковки, НСИ, (http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/metadata/Ecology_Method_11.pdf)
3. Производство на опаковани стоки и опаковки, НСИ, (<http://www.nsi.bg/bg/content/2645/%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B8%D0%B7%D0%B2%D0%BE%D0%B4%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE-%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D0%BF%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B8-%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%B8-%D0%B8-%D0%BE%D0%BF%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BA%D0%B8>)
4. Замърсяване на околната среда от опаковки използвани в ежедневието на хората(http://www.babh.government.bg/userfiles/files/Kontrol_na_riska/Environment%20pollution%20from%20a%20packaging%20FINAL.pdf)

Изготвил:

д-р инж. Снежана Тодорова
главен експерт в дирекция „Оценка на риска по хранителната верига“ при ЦОРХВ

26.01.2017г.